Ч. 230 Пятниця 13 (25) жовтня 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Голоси праси о проґрамі Е. Е. Баденього.

Всі часописи обговорюють заявленє, зложене вчера в Раді державній п. Президентом Міністрів ґр. Баденім. Часописи підносять при тій нагоді особливо уступ заявленя, що говорить о відносинах Правительства до сторонництв.

Neue freie Presse хоче дожидати переведеня зложеної проґрами в практиці, однако охотно признає, що проґрама має богато таких сторін, котрі могли би улекшити компроміси, що суть услівєм практичної політики. Проґрама правительства, наколи буде честно розпочата і переведена, може запевнити державі час мира і скріпленє державної основи та зменшенє виступаючих нині контрастів.

Presse підносить незвичайне, дуже сильне враженє, яке справило заявленє своїм змістом і формою. То, що ґр. Бадені з такою рішучостию зазначив ідею державну, найде повний радости відголос в души кождого патриота. Від давна не чуване слово, що Правительство хоче бути передовсім керманичем публичного духа, принято з чувством правдивого вдоволеня.

Fremdenblatt зазначує, що справедливість поставленого правительством принципу, що має правити а не бути правленим, відчуто тепер в Австриї глубше, як коли небудь, бо дійстно треба, щоби власти публичні повернули до давного свого становища. Ясність заявленя робить можливим скоре порозуміне і тревалу приязнь.

N. Wiener Tagblatt пише: Проґрама дійстно така обширна, що по таких великих дожиданях примушує до признаня і поважаня для Правительства. Часопись підносить з признанєм і вдячностию, що п. Президент Міністрів займив супротив німецкого народу прихильне становище. Ґр. Бадені поставив Правительство на такім становищи, що всі конституційні новочасні, добре мислячі сторонництва австрийскі можуть до него зближити ся. З заявленя видна безперечно добра воля — есть се заявленє доброго горожанина Австриї, новочасного мужа державного Европи.

W. Tagblatt гадає, що найліпшим поясненєм до правдиво феноменальної інавґурацийної мови ґр. Баденього будуть его діла, котрих часопись дожидає зі спокоєм. Муж тої міри, що ґр. Бадені був необхідно потрібний — і вже появив ся.

Extrablatt висказує надію, що принципи ґр. Бадені'ого і его діла доведуть Австрию без сумніву до успішних результатів.

Vaterland підносить, що заявленє п. Президента кабінету з силою і достоїньством зазначило релиґійний чинник в житю державнім та конечну потребу етично-релиґійної підстави в вихованю молодежи. Vaterland підносить то яко найбільше позитивну, найвидатнійшу сторону правительственої проґрами. Та часопись константує, що враженє мови було всюди дуже сильне і додатне. Ґр. Бадені осягнув першу, дуже богату в наслідки побіду.

Oesterr. Volksztg. задивлює ся на заявленє п. Президента кабінету скептично і хоче дожидати, хто буде міг довше перетревати намірену пробу: парляментаризм чи ґр. Бадені.

Deutsches Volksblatt гадає, що виводи ґр. Бадені'ого в питанях национальних надто загальні, щоби їх можна було критикувати. Та часть заявленя пригадує живо „політику примиреня“ ґр. Таффого. Часопись надіє ся від Правительства підпори для економічних бажань, о котрі антисеміти вже від довгих літ борють ся. Впрочім хоче часопись заждати на діла Правительства.

Deutsche Ztg. добачує в уступі заявленя, котрий говорить о Німцях в Австриї, признанє історично оправданого німецкого характеру цілої Австриї. То признанє буде для австрийских Німців сильним оружием против дрібних стремлень национальних також і в далекій будучности; бо то оружиє дав Німцям в руки муж, що належить до иншої народности многоязичної Австриї, а стоячий при кермі Правительства.

Ostdeutsche Rundschau поручає правдивим Німцям як найбільшу осторожність супротив нового Правительства.

Neues Wiener Journal пише: Проґрама ґр. Баденього не терпить ніякої опозициї — і ніякої опозициї не найде. Ґр. Бадені не буде стояти понад парляментом, але буде правити. Ані політична минувшість Президента Міністрів, ані поверхований погляд на проґраму его будучої діяльности, не дають права в тій хвили ні до чого иншого, як до осторожної уваги супротив задач кабінету ґр. Бадені'ого, о котрих виповнюваню буде передовсім рішати енерґія.

Градецкай Tagespost пише, що проґрама п. Президента Міністрів сьвідчить о сильній самосьвідомости ґр. Бадені'ого, а однако нікого не обиджує. Витичені в ній дороги повитають тисячі і тисячі симпатично. Часопись з признанєм висказує ся о тім уступі, в котрім бесіда о Німцях і кінчить тим, що окликом Німців повинно бути вижиданє.

Чеські часописи констатують з вдоволенєм, що Президент кабінету ґр. Бадені займає ся ческою справою, о котрій бувший Президент

З ЧАСУ КОМЕТИ.

(Повістка з моравского села. — З ческого — А. Г. Сокола).

(Дальше).

Ті слова викликали великий сьміх.

— Ах — обернули ся всі до говорячого, наш молодий панич прийшов!

— Наш ласкавий панич! — говорили жінки.

— Так, ласкавий панич! Я ласкавий, дуже ласкавий, особливо, як бачу молоді хороші дівчата. Чи суть де які?

— Боже, у нас в Пословичах молодих, гарних дівчат як буряну в житї!

— Нехай-же покаже ся котра!

— Або ми не всї хороші?

— О, розуміє ся, аж любо подивити ся. Як би прийшло чоловікови вибирати, то був би в немалім клопоті!

— А що ви на то кажете, дядьку з Лишня. То дівчата, що? Ви з'їздили вже якийсь кусень сьвіта, як кождий Лишенець —

— Очевидно, я був аж в Літомишли!

— О, то ви не дуже далеко заїхали. Ваші краяни розсипані преці по цілім сьвіті, в Африці, Азиї, Америці, всюда найдеш Лишенців — і Пан Біг буде мусів для них зробити який окремий судний день, бо заки би они всї постягали ся, то других добре би ноги зболіли від стояня!

Жінки сьміяли ся, аж драбини під ними трясли ся.

— Та дай же вже спокій! — кричала якась стара на молоду, котра стояла трохи висше над нею на тій самій драбині. — Не тряси так бо ще упаду з драбини і висиплю грушки з кошика!

— То не було би так дивно, кумо; дивнійше було би, як би ви упали з кошика і висипали себе з драбини!

— А то сьміховалець, той наш панич!

А панич сьміяв ся також, вийняв циґаро з кишені, запалив его і пішов дальше полем, від дерева до дерева, доглядаючи всюди, чи богато чверток нарвало ся, напоминаючи, щоби добре обривали і не лишали богато на „розплодок“, жартуючи всюди з жінками без огляду, чи були старі чи молоді.

„Молодий панич“ був дійстно отвертий, веселий паробок, що над всьо любив жартувати. Нехай би був який небудь жарт, — він, на спосіб селян не був перебирчивий. Мав двайцять чотири літ, був великої, стрункої постави, з приятним лицем, котре мимо постійної усьмішки гарно прикрашував чорний кручений вус. Представляємо в нім читателеви молодого Йосифа Вавру, одинокого сина старого богатого Ваври з Послович, найбільшого неприятеля Ганишака, як то ми вже мали честь чути.

Син Ваври перейшов в школї кілька кляс, а коли ему здавало ся, що знає вже аж надто богато, пішов як чоловік, що хвала Богу не потребує надто учити ся, одного красного дня на зелізницю, сїв до ваґона і приїхав до дому, де сказав лагідно свому любому вітцю:

— Татуню, менї вже не хоче ся учити. Лишу ся дома у вас. По мої річи можете кого післати, я їх лишив в містї!

— Так, отже тобі синку вже не хоче ся учити? — відозвав ся на то отець. — Про мене, нехай буде. А по річи пішлемо. А довгів не маєш?

— Не маю, татуню. Вже мама за мене заплатили, що я був винен!

— Ну, ну, то добра мама!

І від тої пори був панич Йосиф дома; помагав доглядати склепу і великого господарства на немалу радість свого повільного вітця, а що був веселий і нічим не турбував ся, то жив і собі на радість.

Передполудневе сонце сильно припікало і палило і панич закуривши нове циґаро, лишив робітниці при грушках, а сам зайшов у лісок і вигідно положив ся там на мягкій мураві.

— Ах, яке-ж то нужденне і ні до чого тото мое житє — почав до себе говорити, випускаючи за кождим словом малі клубки диму з уст. — Нераз цїлими годинами нуджу ся і не знаю, що з собою робити. Менї треба було доучити ся і стати н. пр. яким урядником. Та

Міністрів кн. Віндішґрец говорив, що еї не знае. Однако рівночасно виступають они против того уступу проґрами, в котрім бесїда о німецкій цивілїзациї. Politik гадае, що ґр. Бадені сказав то, щоби собі приеднати німецких послів.

Hlas Naroda пише: Нового Президента Міністрів буде можна осудити аж після того, що зробить. Не лише парлямент, але цїла публична опінїя відносить по вислуханю его заявленя то вражіне, що ґр. Бадені наміряе з сильним почутем самосьвідомости і незломимою волею, опираючою ся на Найвисшім довірю, стреміти до ясновитиченої цїли.

Bohemia пише: Всї сторонництва, що стоять непохитно при правах репрезентациї народу, не мають вже нинї сумнїву, як ґр. Бадені глядить на значіне Ради державної, яко праводавчого чинника.

Часописи угорскі витають взагалї дуже прихильно проґраму п. Президента Міністрів і кажуть, що дїяльність нового кабінету буде епохальною для Австрії.

Перегляд полїтичний.

Вчера відбула ся конференция провідників поодиноких клюбів парляментарних, в котрій взяли участь також п. Президент міністрів ґр. Бадені і п. Міністер скарбу др. Білиньский. На тій конференциї обговорювано уложене проґрами парляментарних робіт на теперішну сесию. П. Президент Міністрів просив провідників клюбів, щоби причинили ся до ухваленя буджету на 1896 р. ще перед кінцем того року.

За полагодженем буджету перед кінцем сего року промавляли також ґр. Гогенварт і Залеский, між тим як Рус, Штайнвендер і Енґель уважали то за річ цїлком неможливу.

З Берлина доносять до віденьского Fremdenblatt-а: О розмові цїсаря Вільгельма з кн. Лабановом довідує ся Lokalanzeiger отсї подробиці: Кн. Лабанов повідомив цїсаря, що цар Николай бажае горячо зложити візиту цїсареви Вільгельмови і Монарсї Австро-Угорщини. Цар мае надїю, що се може наступити на другу осінь по коронациї. Дальше сказав кн. Лабанов, що коли був у Франциї, то пізнав, що француский нарід і правительство щиро бажають спокою. Відтак перейшов до справ у всхідній Азиї і сказав, що Росия не може нїяк дозволити, аби Японцї господарили в Кореї. Они мусять звідтам уступити і Росия не відступить від того жаданя. О справі вірменьскій і болгарскій сказав, що они полагодять ся цїлком мирно.

Новинки.

Львів дня 24 жовтня 1895.

— **Іменованя.** П. Міністер судівництва іменував заступника прокуратора Кар. Ковальского в Коломиї прокуратором в Коломиї, а судового ад'юнкта Йоахима Лисяка в Золочеві заступником прокуратора в Коломиї.

— **Перенесеня.** Дирекция почт і телеґрафів перенесла почтового асистента Ів. Комарницкого з Вадовиць до Самбора.

— **Рада міста Стрия** ухвалила жертвувати 300 зр. в користь руского інститута ім. сьв. Йосафата, якиї мае повстати на памятку 300-лїтних роковин унії Берестейскої.

— **Скількість тютюну** зуживана в різних краях після послїдних статистичних даних, есть найменша в Фінляндиї. В тім краю припадае річно на одного чоловіка 100 ґрамів, в Румунії 200, в Іспанії 540, в Анґлії 600. У Франциї, Росиї, Швециї і Норвеґії, Німеччинї і в Австриї кождий з мешканців зуживае пересїчно по 700—900 ґрамів. Дуже сильно курить північна Америка; там зуживае один чоловік 2700 ґрамів тютюну річно. На ті потреби достарчають Сполучені Держави Америки 225 мілїонів кільоґрамів тютюну річно; Індия 180 до 190 мілїонів, Австрия 40—50 мілїонів, Росия 50, Німеччина 42 мілїони.

— **Страшна пригода.** Вчера вечером около 7-ої години їхав електричним трамваем на ул. Зибликевича у Львові, Антін Чапек, управитель львівскої філії товариства обезпечень „Славія". Коли висїв з ваґона на ул. Зибликевича і хотів перейти півперек дороги на хідник, не замітив, що з противної сторони надїздить віз електричного трамваю. Кондуктор побачив Чапека на 2 кроки перед возом і силував ся віз задержати і таки задержав, але Чапек дістав ся помимо того під віз, а хоч колеса не перейшли через него, то він мимо того так сильно ударив головою о брук, що на місци погиб. Нещастний полишив троє дїтий.

— **Холєра.** Стан холери в краю з дня 22 с. м. представляе ся в такий спосіб: В повітї борщівскім в Мушкарові лишае ся на дальше в лїченю одна особа. — В повітї Каменецкім в Радехові остають на дальше в лїченю 4 особи. — В повітї чортківскім в Скородинцях остае ся в лїченю 1 особа. — В повітї перемискім в Вильчи лишае ся в лїченю 1 особа; — в Перемишли занедужала одна особа і 1 лишила ся в лїченю. — В повітї сокальскім в Бишові остае на дальше в лїченю одна особа. — В тернопільскім повітї в Буцневі остае дальше в лїченю одна особа; — в Кривках і Микулинцях так само; — в Острові лишили ся з попередних днів двоє недужих, занедужала одна особа, лишають ся на дальше в лїченю три особи; — в Тернополи лишили ся з попередних днів 4 недужі, померла одна, лишило ся в в лїченю три особи; — в Волимазовецкії остае на дальше в лїченю одна особа; — в Загробели остае на дальше одна особа в лїченю. — В повітї теребовельскім в Будзанові, остае одна особа в лїченю, 1 умерла; — в Малові лишили ся з попередних днів дві особи, занедужала 1, остали на дальше в лїченю три; — в Струсові остае на дальше в лїченю одна особа; — в Варваринцях лишила ся одна недужа особа, виздоровіла одна. Разом лишило ся в лїченю з попередних днів 24 осіб, занедужали 3, виздоровіла 1, померли 2, остало в лїченю 24 осіб.

— **Нещастна пригода.** З Калуша доносять: Дня 15 с. м. возьний тутешного староства Олїйник пішов около год. 5-ої вечером до почтового будинку, що стоїть напротив, з фляшкою по воду. Криниця містить ся в пивници, а е пів метра глубока. Олїйник, щоби набрати води, мусїв нахилити ся, при чім певно поховз ся і стрімголов упав до кирницї. Слуга начальника почти, ідучи пізнїйше по воду, потрутила о вистаючі ноги; на еї крик прибігли люди і витягли Олїйника вже неживого.

— **Увязнене шпигунів в Кракові.** В ночи з четверга на пятницю мин. тиждня прийшло до одної каварні в Кракові двох селян з одним сторожем каменицї і почали частувати ся горівкою. Замітити треба, що в Кракові есть повно каварень не лїпших від простих шинків. Отже касиерка звернула увагу на надзвичайних гостий і стала їх допитувати: відки приїхали і за чим? Селяни слово по слові виговорили ся, що они

кий урядник не може мати вільної хвилї ціле жите — заки обдумае, як роздїлити своїх пять соток річної платнї на мешкане, паливо, сьвітло, одїне, їду і напиток та як вижививть родину, жінку і дїтий, уплине ему приемно цїлий рік, а відтак знов може зачинати на ново. Я міг також бути сьвящеником. Також дуже красне жите. Я веселий і дотепний, а сьвященик як веселий, то забуде і на голод і заедно легко ему жие ся, нїчо' его не турбуе.... Ах, чим я взагалї не міг бути! А тепер мушу доглядати товару, заходити ся коло коний, волів, скіпців — і з ґенералами нема лїпшої забави! — Ще Пан Біг ласкавий, що позваляе залюбити ся чоловікови. А то без любви було би то жите як хлїб без соли; можна его їсти, але не довго смакуе.... Ох, як я тоту дівчину люблю. Мусить бути моею.... Вправдї то погана річ з нашими батьками, але якось то буде. Хиба би сам чорт завзяв ся, щоби я того якось не викрутив. Від чого-ж маю трохи олїю в голові....

— Йосифе! — відозвав ся в тій хвили за ним придавлений голос.

Йосиф скоро оглянув, відтак зірвав ся і поспішно побіг в гущавину лїса.

За кілька хвиль обіймала его горячо молода дївчина і заносячи ся від плачу притискала свою голову до его грудий і оповідала ему свое горе.

— Йосифе! Ми довго ждали, що небо допоможе нам до щастя, що вскорі настане час, коли ми не потрібували би крити ся з своею любвою в тьмі ночи та в лїсній гущавинї у вічнім страху, щоби нас хто не побачив. Але ми дармо ждали — неприязнь, що підбивае мого вітця против твого, а твою родину против моеї, не перестала, ба навіть що раз більшие.

— Ах Боже мій! Або то що нового, Марисю? Та-ж ми о тім знали вже перед роком а не плакали. Чого-ж нинї плакати?

— Ох, ти не знаеш, що дїе ся. Мій отець взяв собі до голови, що мушу стати жінкою того Мартина Флїнти. —

— Ха, ха, ха! — засьміяв ся мимоволї Йосиф. — Ну, тепер розумію, чого плачеш, Марисю! То не мила річ для доброї люблячої дочки, як отець починае робитя дурницї!

І ідучи з Марисею глубше в лїс, слухав, що ему оповідала. Вкінци станув і сказав досить весело:

— Не бій ся того, Марисю. Нинї маемо середу — а до недїлї до рана, коли мае бути перша оповідь, досить часу. А тепер перестань вже плакати, не можу видїти сльоз в твоїх хороших очах!

І поглянувши в ті очи, звичайно ясні як зірки, а тепер заплакані, червоні, як часом малюють на образах Матір Божу болестну, цїлував ті очи і рожеві губи Марисині а очи поволи вияснювали ся і уста перестали дрожати....

— Тепер, Марисю іди до дому!

— Ох, там жде мене нове пекло.

— Терпи, як можеш. Роби так, немов би нїчого не стало ся — не говори о нїчім та не плач і не нарікай. Здай ся цїлком на мене і будь певна, що скорше сонце з неба упаде, заки той дурачище Мартин буде твоїм чоловіком! Іди, люба, іди, могли би на тебе дома сварити, або тут міг би хто побачити тебе зі мною, а того поки-що не треба!

Скорим кроком відійшла Марися і за хвилю не було еї вже видко.

— А тепер — сказав собі молодий чоловік — тепер Йосифе, збери всю свою хитрість, котрою тебе Бог сяк-так обдарував і чимскорше до дїла. Трохи волї а річ мусить удати ся. Ганишак буде досить твердий орішок, але заки приспособлю мого вітця до уступки, то розгризу легко і той твердий оріх.

І не гадаючи вже о грушках ішов скоро лїсом а відтак полями до Послович.

— Ах! — кликнув нараз зачудований — чи не мій то суперник, чи то не Мартин Флїнта, що там снуе ся по поли?... Як менї Бог милий, таж то він. Який то сьмішний хлопище! Перепуджені воробцї літають ему довкола голови; певне дивують ся, з котрого коноплища той страхопуд утік?... Добре, зачнемо зараз тепер, за горяча.... Гей, Мартинку, Мартине!

Мартин оглянув ся, а бачучи чоловіка незнакомого (як ми вже чули, був він в тій околици всего від кількох днїв) не знав, чого від него хоче, своїм кликом: Мартине!

Тимчасом приступив Йосиф близше.

— Дай Боже здоровля, Мартине!

— Дай Боже. Ви тут не видїли нікого?

— Кого, я мав видїти, скажіть!

— Е, ви гадаете, що я такий дурний, що скажу, кого шукаю?

— Я вам то сам скажу, Мартине. Ви шукаете красної Марисї, правда?

Мартин з зачудованем видивив ся на него.

— О, він то знае; рад би я знати, звідки він то знае! — бурмотїв напів до себе.

— Я знаю ще більше, Мартине! Я знаю, що ви любите Марисю —

— Бігме!

— Та й що она вас також дуже любить!

— Любить? О, о! Справдї?

— Таки так. А ви хочете еї взяти.

— Той чоловік всьо знае — дивував ся Мартин.

— А в недїлю будете мати першу оповідь.

приїхали з листом до одного пана і дістали за фірманку 15 рублів. Співвластитель каварні оповів ті подробиці аґентови поліциї, що як-раз був там в службі. Сей звернув ся до селян, поспитав їх о папери, а переглянувши пашпорт, лишив їх в спокою. Але властителі каварні не вдоволили ся тим. Взяли они сторожа каменицї, що був разом з селянами, на бік і від него довідали ся, що приїзжі глядають якогось фаєрверкера артилериї. Сю новину сказали они знов аґентови полицийному, а той придержав селян. Перетрясено їх і найдено лист, писаний до фаєрверкера Граділя, котрий був в каварни перед приходом селян і з'явив ся там знов уже по їх придержаню. Зміст листу виявив догідно шпігуньство на шкоду нашої держави. А річ була така: В маю с. р. підофіцир артилериї Шмайдлер спроневірив в Кракові 500 зр. і утік до Росиї. Тутешні власти зажадали виданя его, але даремно. Шмайдлер тимчасом переписував ся з бувшими своїми товаришами краківскими і намавляв їх до шпігуньства. Вкінци згодив ся Граділь викрасти пляни мобілїзациї краківскої залоги в ночи з четверга на пятницю, а по скриню з тими плянами приїхали згадані селяни. Мали они винайти Граділя, віддати ему лист, забрати скриню і перевезти до границї, де єї мали відобрати офіцири російскі. Тимчасом цїла справа викрила ся. Слїдство веде комісар поліциї др. Банах. Наслїдком того увязнено около 15 осіб, християн і жидів, межи ними також слюсаря, що приладив відорване зелїзної скринї, прикованої до підлоги. Говорять, що між увязненими є також офіцир російский, котрий приїхав з селянами і в умовленім місци ждав кінця виправи.

— **Борба з самоубийником.** У Відни перед одним домом при улици Передміскій, слїдило сими днями кількадесять осіб зібраних на улици страшну сцену, що відбувала ся на третім поверсї. Мужчина стоячий на вікнї хотїв всїми силами вирвати ся женщинї, що стояла в комнатї і також добувала всїх сил, щоби здержати божевільного від скоку. Самоубийник так сильно виривав ся, що хвилями мало не потягнув за собою женщину в пропасть. Кількох сьвідків потрясаючої сцени побігло на гору, щоби помогли жінцї, однако заки ще добігли, опустили єї сили, самоубийник вирвав ся з єї рук і упав на камінє, де погиб на місци, розбивши собі голову. Як показало ся, причиною самоубийства була нещастна любов.

— **Конець сьвіта.** В однім сїльци під Штравбінґ у західній Німеччинї мав недавно молодий протестантский пастор недїльну науку о кінци сьвіта і заповів, що конець сьвіта мусить прийти за 105 лїт. П. пастор так доказував свій здогад: „Бог сотворив сьвіт в шістьох днях, а семого відночивав. Один день для Сотворителя — то 1000 лїт, шість днїв — то 6000. Семий день випочинку буде як раз початком кінця сьвіта. Від сотвореня сьвіта минуло 4000 і 1895 лїт, отже разом 5895 лїт, так, що маємо до 6000 лїт ще лиш 105 лїт і тодї буде конець сьвіта". Не треба доказувати, що поважаний п. пастор помилив ся і що цїлий его здогад хибний, впрочім хто дочекає — побачить.

Господарство, промисл і торговля.

Рада Надзираюча товариства взаїмних обезпечень „Днїстер" відбула дня 17 н. ст. жовтня 1895 звичайне (квартальне) засїданє під проводом заступника президента о. совітника Тороньского, а при участи 13 членів Ради і в присутности правительственного комісаря ц. к. радника Гута.

На вступі посьвятив предсїдатель теплу згадку покійному президентови бл. п. Теофілеви Бережницкому, підніс его труди і заслуги в комітетї основателів і в Радї надзираючій около заснованя, орґанїзациї та розвою товариства і виравив жаль з причини великої несподїваної утрати заслуженого президента. Присутні, вставши з місць своїх, вислухали промову зворушені і віддали честь покійному.

З порядку представила Дирекция справозданє з своєї дїяльности, з дальшого розвою товариства і з рахунків до кінця III-ого кварталу с. р. Після справозданя було в „Днїстрі" в трех кварталах с. р. 25.498 важних поліс (по відтрученю сторн) на обезпеченє вартости 14,100.408 зр., — коли в попереднім роцї було 17.462 поліс на суму 9,707.501 зр. обезпеченого капіталу — отже в сїм роцї більше поліс о 47 проц. а обезпеченої вартости о 45 проц. До нових обезпечень прибуло церков 196 і приходств 147 — разом єсть обезпечених в „Днїстрі" 1148 церков і 797 приходств. Шкід всїх до кінця вересня с. р. приключало ся 347 (при 184 пожарах) — а то на церквах 5, на приходствах 4, на будинках міских 34, на будинках сїльских 288, на движимостях 16. До дня засїданя Ради (т. є. до половини жовтня) було з повисшого числа 346 шкід зліквідованих і в 344 случаях відшкодованє виплачено; в 2 случаях (разом на 665 зр.) відшкодованє здержане, а 1 случай (на 150 зр.) був в лїквідациї. Сума всїх тих шкід разом з коштами лїквідациї виносить 87.553 зр.; на то одержано від товариств реасекурацийних квоту 33.515 зр. отже до заплати на власний рахунок припало 54.038 зр. Позаяк з попередного року зарезервовано суму 36.037 зр., то припала до заплати з премиї сегорічної квота 18.001 зр. Сума премиї чистої за три квартали сего року виносить 119.790 зр. 75 кр. Фонд резервовий до кінця вересня с. р. виносить 34458 зр. 13 кр., отже побільшив ся в сїм роцї о 13.239 зр 32 кр.

Відтак Рада приняла до відомости письменне справозданє Комісиї ревізийної, що Комісия в днях від 6 до 15 вересня с. р. провірила касу, вальори, книги та документи товариства і знайшла стан рахунків Дирекциї записаний в книжках і білянсах згідно з дїйстностию.

Опісля представила Дирекция справозданє з рахунків і дїяльности товариства взаїмного кредиту „Днїстер".

З кінцем вересня с. р. числило товариство 128 членів з декльярованими 140 удїлами на суму 7.000 корон, на котрі вплачено 4.717 корон. Позичок удїлено 77 в сумі 21.680 корон. Вкладок до обороту (щадничих) було 33 на суму 16.797 корон 28 сот. Оборот касовий виносив 37.594 корон 78 сот. З днем 30 вересня позістало готівкою в касї 343 корон 24 сот., а в щадници почтовій (на контї жировім) 1.324 корон 06 сот.

Рахунок приходу і розходу за III-ий квартал був слїдуючий:

I. Прихід:

на фонд резервовий . .	252 к.	— с.
„ на удїли . . .	4.717 „	— „
„ вкладки до обороту . .	17.417 „	28 „
„ рахунок біжучий . .	8.602 „	— „
„ позички на скрипти (зверн.)	341 „	64 „
„ відсотки побрані . .	669 „	84 „
„ кошти адмінїстрациї . .	85 „	44 „
з щадници почтової . .	5.509 „	58 „
разом .	37.594 к.	78 с.

II. Розхід:

на вкладки щадничі (зворот) .	620 к.	— с.
„ позички на скрипти .	20.010 „	— „
„ на позички на векслї .	1.670 „	— „
„ кошти адмінїстрациї .	315 „	60 „
„ „ заснованя . .	200 „	30 „
„ рахунок біжучий . .	7.602 „	— „
до щадницї почтової (на жиро конто)	6.833 „	64 „
готівка в касї . . .	343 „	24 „
разом .	37.594 к.	78 с.

Наконець приступлено до вибору президента Ради в місце бл. п. Теофіля Бережницкого. По відданю карток і скрутинії став вибраний президентом п. Василь Нагірний, котрому в той спосіб Рада хотїла доказати признанє за труд і заходи підняті около заснованя товариства, як в часї перед удїленем концесиї, так і опісля в комітетї основателів.

До функций члена Ради покликано по мисли §. 92 статута з посеред заступників п. дра Щасного Сельского зі Львова.

Від Дирекциї товариства взаїмних обезпечень і взаїмного кредиту „Днїстер".

Др. Я. Кулачковский. *Др. С. Федак*

Телеграми.

Прага 24 жовтня. Вчера замкнено етноґрафічну виставу. Число звидївших єї за платними білєтами перевисшає 2 міліони.

Париж 24 жовтня. Тут гадають, що положенє в Туреччинї грізне. Боять ся отвертого опору султана против вірменьских реформ.

Царгород 24 жовтня. Відбули ся численні ревізиї у многих висших достойників двірских. Кажуть, що понаходжено богато компромітуючих писем. Палату міністерства маринарки обсадило войско.

— Боже, помилуй мене грішного, але то раз проклятий чоловік, як він то всьо знає! — лепетїв Мартин і поглядав на Иосифа перепуджений і несьмілий.

— А длячого властиво ви єї берете, Мартине? Ви преці такий богатий чоловік, а она не має так много, щоби о тім варта говорити. А до того она й не для вас — она трохи, як то кажуть, підстрілена, трохи дурна.

— Адїть, того був би і я сам не пізнав! — крикнув здивований Мартин і витрішив на Йосифа очи. А усьміхнувшись говорив: Ну, то ще не таке лихо; як трохи дурна, не шкодить — я єї про тото возьму.

— Але она якось не конче вас хоче?

— Е, ми їй тоту неохоту вже виженемо! — хвалив ся гордо Мартин.

— Я знаю, Мартине, що в тім є.

— А що?

— Бачите, Марися дуже вас любить і ваш маєток подобає ся їй дуже, але —

— Ну, що але — крикнув Мартин нетерпеливо.

— Она вас боїть ся.

— Що ви кажете? Таж їй не відкушу носа.

— Ви для неї за розумні.

— Батька лисого! — кликнув Флінта здивований.

— Ба, вірте менї, она несьміла дївчина і боїть ся, що не дорівнала би вам розумом в господарстві!

— Ага, ну, то могло би бути. В господарстві то я одинокий, знаток, то менї вже моя небіжка мама говорила, що без мене не іде —

— Ну отже видите, того Марися боїть ся! — говорив дальше Йосиф і ледве сьміх в собі здушив. — Але я би вам порадив.

— На бога прошу вас, порадьте. Ви так всьо знаєте, що я від того аж голову стратив. З вас мусить бути страх який мудрий чоловік. Порадьте менї, прошу вас, дам вам на пачку тютюну!

— Ех, не треба, пораджу вам і дармо, лише з приязни. Ви найлїпше зробите, коли пересьвідчите Марисю, що ви дурні. Она не буде тодї вас боятися, возьме вас, а як буде вже по весїлю, то тодї будете могли обявити ся тим, чим ви дїйстно є; ви-ж розумієте —

— Розумію, розумію! — сьміяв ся Мартин глупо. — Але як то зробити, аби она гадала, що я дурний. Оно трохи тяжко!

— Нїчого легшого на сьвітї. — Треба вам якийсь час робити самі дурницї.

— Ага вже знаю. Піду і підпалю дядькову стодолу — крикнув урадований Мартин.

Йосиф трохи головно не розсьміяв ся.

— Ну, аж так не треба робити, то принесло би богато шкоди.

— Або піду до стайнї і пообрізую коровам роги.

— Робіть, як знаєте, Мартине, але держіть ся моєї ради. Побачите, як за кілька днів буде Марися цїлком инакше на вас глядїти. А тепер оставайте з Богом.

— Дай Боже, нехай вам Господь нагородить стократно за добру раду!

І весело посвистуючи пустив ся Мартин Флїнта зараз назад в дорогу до Мезирки.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.